Sme tu pre Vás

GRÉCKOKATOLÍCKA CIRKEV

farnosť Zosnutia Presvätej Bohorodičky
Humenné – mesto

www.grkat.he.sk/mesto

Cena: dobrovoľný príspevok

Ročník: 3. Číslo: 13

Náboženská turistika

Cestovanie a využitie voľného času počas dovolenky môže byť chápané rôznymi spôsobmi, a to neraz aj ako problémová záležitosť. Pôžitkárstvo a podľahnutie konzumnému životu často vedie turistu k odcudzeniu sa od Boha. *„Človek má napodobňovať Boha, aj keď pracuje, aj keď odpočíva“*, napísal Svätý Otec Ján Pavol II. Keď ideme my na dovolenku, vtedy Boh nie je na dovolenke. Preto sa využitie voľného času počas dovolenky stalo podnetom pre prácu Cirkvi. Lebo, ako to povedal už Ježiš Kristus, *„nielen z chleba žije človek, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst“ (Mt4,4).*

Naším cieľom je preto turista, ktorý zo svojho náboženského pohľadu hodnotnejšie vníma a objavuje svet. Tento svet, ktorý na našich cestách spoznávame a konfrontujeme aj s otázkami viery. Už sv. Augustín povedal, že *„výpravy cez hory a doly nepomôžu, ak človek nedbá sám o seba“ (Vyznanie).*

Turista, ktorý sa stretáva s ľuďmi počas svojich ciest, lepšie spoznáva svojich bratov v Kristovi. Učí sa „otvárať svoje srdce pre každého, zvlášť pre toho, kto je iný: hostiteľ a hosť, cudzinec, prisťahovalec, utečenec, ten, kto sa hlási k inému náboženstvu, ako ten, čo nevyznáva žiadnu vieru.“ Toto sú skúsenosti mnohých. Duchovné obohacovanie takto vedie ku kresťanskému spôsobu turistiky. To je vtedy, keď jeden druhému dávame, jeden od druhého prijímame, žijeme medzi sebou v bratskej láske. „Putovanie sa tak stáva vynikajúcou príležitosťou na stretnutie s druhými ľuďmi. Kto raz vynaložil úsilie na to, aby opustil svoju krajinu, svoju vlasť a svoj domov ako Abrahám (porov.: Gn 12, 1), už tým samým sa stáva ochotnejším otvoriť sa pre toho, kto je iný.“

Pápež Pius XII. sa ako prvý z pápežov zaoberal otázkou turistiky. Na audiencii pre zástupcov talianskej turistickej organizácie v roku 1952 vyjadril svoj postoj k turistike, ktorý možno zhrnúť do troch bodov:

1. Turizmus prispieva k zdokonaleniu psychického a morálneho profilu človeka.
2. Turizmus ako spoločenská aktivita vzbudzuje pocit ľudskej spolupatričnosti, oslabuje existenciu predsudkov, ktoré vládnu vo vzťahoch medzi ľuďmi a podporuje vzájomnú úctu medzi národmi.
3. Turizmus vytvára objektívne podmienky pre duchovné pozdvihnutie.

Za niekoľko posledných desaťročí by sme nenašli pápeža, ktorý by vo svojom príhovore k veriacim nespomenul fenomén cestovného ruchu. Každý pápež, ak hovoril o turistike, nezabudol spomenúť porozumenie medzi národmi, a to znamená aj medzi ľuďmi rôznych vierovyznaní, čo predstavuje jednu z najväčších hodnôt, hodných rozvíjania, ktoré prináša turistika dnešnému svetu.

Nad týmto problémom sa zamýšľal aj Druhý vatikánsky koncil. Vo svojej pastorálnej konštitúcii Gaudieum et Spes o Cirkvi hovorí: „Voľný čas načim dobre využiť na oddych a na posilnenie duševného i telesného zdravia, venujúc sa zo záľuby nejakej činnosti alebo štúdiu, cestami do iných krajov (turistika), ktoré zveľaďujú duševné schopnosti a okrem toho obohacujú ľudí o vzájomné poznanie, potom gymnastikou a športovými podnikmi, ktoré napomáhajú udržovať duševnú rovnováhu – a to aj pospolitosti – a nadväzovať bratské vzťahy medzi ľuďmi každého postavenia, všetkých národov a rozličných čias...“

V posolstve Svätého Otca Jána Pavla II. k 24. svetovému dňu turizmu (27. septembra 2003), venovanému boju proti chudobe, vytváraniu pracovných miest a nastoľovaniu sociálneho mieru, čítame: „Cestovanie a turistický pobyt sú vždy spojené so stretnutím s cudzími kultúrami a ľuďmi. Všade, no predovšetkým v rozvojových krajinách, sa návštevníci a turisti nemôžu vyhnúť kontaktu s bolestnou realitou biedy a hladu. V takom prípade je potrebné nielen odolať pokušeniu izolovať sa od miestnych spoločenských kontaktov na akomsi «šťastnom ostrove», ale urobiť aj čosi viac: vyhnúť sa tomu, aby sme zo svojej privilegovanej pozície využívali núdzu miestnych ľudí. Naša návšteva u nich má byť príležitosťou na dialóg medzi ľuďmi s rovnakou dôstojnosťou; má byť pohnútkou na lepšie poznávanie obyvateľov danej krajiny, ich dejín a kultúry a zároveň úprimnou snahou o pochopenie druhých, ktorá vedie ku konkrétnym gestám solidarity“.

Turistika pre spoločnosť a Cirkev sa stáva veľkou výzvou. S turistikou sa treba zaoberať ako s časťou života, kde nesmie chýbať ani starostlivosť o ľudské duše. „Turistika, alebo neturistika, dovolenka, alebo nedovolenka, nadovšetko a predovšetkým je naša duša.“

o. Mikuláš

Príbeh na zamyslenie

John Bartel bol zdravý dvadsaťročný mladý muž, ktorý postupne preberal zodpovednosť za celý chod farmy. Bol krásny jarný deň a on sekal trávu do siláže na kŕmenie dobytka. Nakladal ju do veľkej rezačky, keď sa znenazdajky stroj kvôli veľkému množstvu trávy upchal a mechanický pás sa zastavil. Ako mal v takých prípadoch vo zvyku, nohou trávu potlačil pod nože. Stroj sa znovu rozbehol. Očami už medzitým hľadal miesto, kam zapichne vidly, keď odrazu zacítil silné šklbnutie. S hrôzou sledoval ako mu do stroja vtiahlo postupne celú pravú nohu. Keď sa mu konečne podarilo zastaviť pohyblivý pás, všetko, čo mu z nohy zostalo,

bol asi desaťcentimetrový kýpeť. John však nestratil duchaprítomnosť. Remeňom z nohavíc si rýchlo stiahol ranu, aby aspoň trocha zastavil krvácanie. S veľkou bolesťou sa dovliekol k telefónu a zavolal sanitku.

Niekoľko dní po operácii si v nemocnici sadol do vozíka. Bolo mu nanič. Ľutoval sám seba a želal si radšej zomrieť ako celý zvyšok života prežiť takto postihnutý. Všimol si, že do miestnosti vošiel ďalší človek na vozíku. Bol to muž v stredných rokoch, od pása prikrytý dekou. Pohŕdavo sa pozrel na Johna a povedal: *„Mladý muž, hanbi sa, že toľko nariekaš. Mal by si byť vďačný, že si živý a zdravý!“* John mu stručne odpovedal: *„Nechápete... prišiel som o nohu!“*

„Nuž, teda, pozri...“ odvetil muž, odhrnul deku a ukázal mu dva. Potom pokračoval: *„Mladý muž, hlavu hore! Keď sa odtiaľto dostaneš, ukáž svetu, že s jednou nohou urobíš toľko, ako hocikto iný s dvoma!“*

Po čase sa John vrátil na farmu. Po mnohých skúšaniach dostal konečne protézu nohy a chodidla, ktorá mu vyhovovala. Teraz sa stará o celú farmu, aby si zarobil na živobytie. Pláva a venuje sa vodnému lyžovaniu. Pred niekoľkými rokmi o ňom písali v športovom časopise ako o náruživom lyžiarovi. John Bartel sa oženil. Pri svadobnom obrade mu navrhli, že počas modlitby a požehnania môže zostať stáť, ale on povedal: *„V žiadnom prípade, viem si kľaknúť... A keď sa modlitba skončí, vstanem ako všetci ostatní.“*

Dnes majú spolu s manželkou Margaret tri deti. S najstarším synom jazdí na motocykli po lesných cestách. John dokázal, že vie urobiť všetko s jednou nohou, ba dokonca aj viac ako ostatní s dvoma. Teda takmer všetko, pretože len na jednej nohe – protéze – nemôže stáť. Má zmysel pre humor a verí, že ešte veľa dosiahne. Povzbudzuje aj iných a je im dobrým príkladom. Silu mu dodávajú slová: *„Všetko môžem v Kristovi, ktorý ma posilňuje.“*

Sviatosť pokánia a zmierenia

Vyznanie hriechov

Vyznanie hriechov kajúcnikom je ďalším z konštitutívnych elementov sviatostného pokánia. Toto vyznanie sa pokladá za také dôležité, že už od stáročí sa táto sviatosť volala zvyčajne a doteraz sa volá spoveď. Vyznanie z hriechov je nevyhnutné v prvom rade preto, aby ten, kto vo sviatosti má úlohu sudcu, dobre poznal hriešnika. Spovedník totiž má súdiť najprv o závažnosti hriechu a potom aj o kajúcnikovom pokání, no súčasne pôsobí aj ako lekár, ktorý musí poznať stav nemocného, aby ho mohol liečiť a uzdraviť. Osobné vyznanie z hriechov má však aj hodnotu znaku; je totiž znakom stretnutia hriešnika so sprostredkovateľským poslaním Cirkvi v osobe jej služobníka; je znakom uznania vlastnej hriešnosti pred Bohom a Cirkvou, ako aj jasnejšieho poznania seba samého pred Božím zrakom, aj keď je neraz potrebné penitenta usmerniť, aby sa jej nebál alebo aby ju nezvaľoval na iných.

Vyznanie hriechov nie je preto, aby ich kňaz poznal, ale je to vyznanie pred Bohom, aby som mohol prijať nový odev, ktorý mi kňaz „oblečie“ sviatostným rozhrešením. Aby toto vyznie hriechov bolo platné pre prijatie sviatosti pokánia, musia byť splnené tieto podmienky:

a) Za prítomnosti kňaza: to preto, že kňaz reprezentuje cirkevné spoločenstvo a vystupuje v mene a v zastúpení Ježiša Krista. Pri sviatostnom vyznaní musia byť spovedník a kajúcnik navzájom prítomní. Musia byť tak blízko seba, aby sa počuli. Od hriechu nikdy nie je dovolené rozhrešiť neprítomného, na rozdiel od cenzúr. Na otázku, či by bolo dovolené vyznanie a teda aj vyslúženie sviatosti pokánia telefonicky, posvätná Paenitentiaria odpovedala: *„Nihil est respondendum!“(neprípustné)* Zaiste to bolo aj s ohľadu na spovedné tajomstvo. Či súčasný pokrok v telekomunikačnej oblasti (možnosť vidieť volajúceho a ďalšie nové možnosti) bude môcť spôsobiť zmenu v tejto oblasti, je novou úlohou pre príslušnú kongregáciu.

b) Ústne: takéto vyznanie hriechov nie je síce priamy cirkevný príkaz, ale stály cirkevný zvyk žiada, aby každý, kto môže hovoriť, vyznával svoje hriechy týmto spôsobom. Ján Pavol II. vysvetľuje, že vyznanie (ústne) je na to, aby *„spovedník mohol poznať hriešnikovo srdce, aby ho mohol posúdiť a rozhrešiť, liečiť a uzdraviť.“* Zároveň, keďže ide o individuálne vyznanie, ústne vyznanie pred kňazom má aj znak stretnutia sa kajúcnika zo spoločenstvom v osobe kňaza. Tiež je to priznanie sa kajúcnika k svojim hriechom pred Bohom i Cirkvou, a zároveň je to spoznanie seba v pravde, aby hriech mohol byť vyjavený, a tak stratil svoju moc. A toto gesto je zároveň

vyznaním viery kajúcnika v nekonečne Božie milosrdenstvo a moc uzdravenia, ktorú mu Boh ponúka.

Na vyznanie hriechov iným spôsobom musí byť dostatočný dôvod. Tak napr. nemý sa môže spovedať písomne alebo posunkami. Ak by pre krčnú chorobu sa i ten, kto môže hovoriť, ťažko vyznával alebo pre prílišnú hanblivosť by nemohol ústne pomenovať hriechy alebo by bolo nebezpečie, že pre nahluchlosť by spovedník nepočul, ale okolostojaci by vyznanie počuli, je možné sa vyznávať z hriechov písomnou formou, ale odporúča sa, aby kajúcnik aspoň na začiatku vyjadril: „Vyznávam sa zo všetkých hriechov, ktoré som napísal...“

c) Tajné: Ježiš Kristus neustanovil verejnú spoveď pre jej veľkú obtiažnosť. V prvotnej Cirkvi síce bolo verejné vyznanie hriechov, ale ako je to dokázateľné, iba z verejne známych veľkých hriechov. Tajné vyznanie hriechov je potrebné preto, aby sa penitentovi nepoškodilo na dobrom mene kvôli jeho pokleskom. Iba ťažkým verejným hriešnikom je potrebné udeliť verejné pokánie, aby sa napravilo pohoršenie a odradilo od takéhoto konania, ktoré škodí spoločenstvu. Kajúcnici, ktorí nerozumejú jazyku spovedníka, sa môžu, ale nemusia spovedať prostredníctvom tlmočníka, ktorý je však taktiež zaviazaný zachovať spovedné tajomstvo.

d) Zreteľné a zrozumiteľné: kajúcnik sa má vyznávať zreteľne a zrozumiteľne. Ak by sa úmyselne spovedal ticho alebo nezrozumiteľne, bolo by to dobrovoľné zamlčovanie hriechov. Ak by to bolo v oblasti smrteľných hriechov, vyznanie by nebolo platné a kajúcnik by nemohol obdŕžať platne rozhrešenie. Zreteľné a zrozumiteľné vyznanie hriechov napomáha pomenovaniu morálneho zla v živote penitenta, napomáha mu objaviť oblasti života potrebné k uzdraveniu, jasne mu signalizuje oblasti, v ktorých je slabý v kresťanskom živote. Taktiež takéto vyznanie napomáha k hodnoteniu pravdivosti pokánia, jeho úprimnosti a umožňuje mu spoznávať a žiť evanjeliovú pravdu.

Ak kajúcnik urobí všetko preto, aby vyznával hriechy jasne a zrozumiteľne, ale pre vonkajšie vplyvy ako je hlasitý spev alebo hudba, je toto jeho vyznanie ťažko počuteľné, môže obdŕžať rozhrešenie ak spovedník zreteľne bude počuť aspoň jeden hriech. To isté platí i pre spovedníka, ak dlhý čas spovedá a pre vyčerpanosť už nedokáže dostatočne vnímať vyznanie kajúcnika.

e) Ako formálne vyznanie: Je povinnosťou kajúcnika vyznať svoje hriechy pred spovedníkom. Neotvorenosť a neochota vyznať hriechy pred kňazom vedie penitenta do ospravedlňovania svojich pokleskov a morálnych previnení, čo nielenže robí spoveď neúčinnou (a tiež neplatnou), ale zároveň pohŕda Božím milosrdenstvom a službou Cirkvi, ktorá jediná má moc zmierovať človeka vo všetkých vzťahoch, ktoré je schopný mať. Pokánie je takto iba naoko, je nepravdivé a nemôže priniesť ani zmierenie ani odpustenie hriechov. Človek stráca citlivosť pre

hriech, deformuje svedomie a nemôže dosiahnuť ani plného duchovného zdravia.

Ak aj spovedník aj veľmi dobre pozná penitenta a jeho hriechy, aj vtedy je povinnosť vyznania hriechov k platnosti a prijatiu sviatosti bezpodmienečne nutná. Výnimkou môže byť situácia, že niekto dopodrobna opíše svoj život v duchovnom rozhovore s kňazom a potom hneď pristupuje k sviatosti zmierenia: kajúcnik už nemusí znova vyznávať svoje hriechy, ale stačí, ak povie: „Zo všetkých hriechov, ktoré som povedal, sa s ľútosťou vyznávam a prosím o rozhrešenie.“ Je dobré aj pri generálnej sviatosti pokánia rozlíšiť hriechy spáchané od poslednej spovede od tých, ktoré už boli vyznané, aby som úmyselne neuvádzal spovedníka do omylu.

f) Vyznanie s ľútosťou. Kajúcnik sa musí zo svojich hriechov vyznávať aj s ľútosťou, ktorá je „dušou“ sviatosti pokánia. Vyznanie musí predsa vychádzať z ľútosti a musí byť ňou aj sprevádzané, teda také, ktoré privedie na cestu návratu k Otcovi. V tejto ľútosti musí človek vyznať predovšetkým ťažké hriechy. Aj v prípade všedných hriechov je potrebné prejaviť ľútosť, lebo aj keď neoberajú človeka o milosť posväcujúcu, sú previnením proti láske a dokonalosti.

g) Vyznanie musí byť sviatostným. Musí sa vykonávať kvôli rozhrešeniu z hriechov (hoci by ono pre vinu kajúcnika bolo aj neplatné). Nemôže byť sviatostným vyznanie len kvôli duchovnej rade alebo úteche a už vôbec nie fingované alebo vyznanie za účelom podvodu alebo krádeže. Taktiež nie je prípustné, aby penitent v spovedi hovoril históriu svojho života. Kňaz to nesmie dovoliť, ale taktným spôsobom môže kajúcnikovi pomôcť k tomu, aby sa história zmenila na vyznanie životných pádov. Vyznanie musí byť vykonané za účelom odpustenia hriechov.

h) Úplné vyznanie. Podľa oboch kánonických práv v Katolíckej cirkvi je k zmiereniu **z ťažkých hriechov** nutné nielen osobné, ale aj **úplne vyznanie hriechov**. Pod týmto úplným vyznaním sa predpokladá vyznanie všetkých ťažkých – smrteľných hriechov, ich počtu a meniacich okolností. K získaniu milostí (ovocia), ktoré vyplývajú zo sviatosti zmierenia, sa odporúča úplné vyznanie – nielen ťažké, ale podľa možností aj ľahké hriechy (materiálna úplnosť), k platnosti sviatosti je nutné kajúcnikovi vyznať sa z hriechov, z ktorých sa môže (formálna úplnosť). Je potrebné pripomenúť, že v spovedi musia byť vyznané vlastné a spáchané hriechy, teda to, čo už bolo zlé vykonané a nie to, čo možno bude.

Spoveď je úplnou vtedy, ak jej predmetom sú aspoň všetky smrteľné hriechy, ich počet a okolnosti, ktoré druh hriechov menia, na ktoré sa kajúcnik po náležitej a starostlivej príprave rozpamätá. Tieto hriechy musí sviatostné vyznanie obsahovať. Cirkev môže niekedy nariadiť aj vyznanie všedných hriechov, predovšetkým cez častejšie pristupovanie k sviatosti pokánia predovšetkým v rehoľných domoch, inštitútoch zasväteného života alebo kňazských seminárov.

o. Martin

Liturgické okienko

Liturgia (z gréc. – verejná služba pre ľud) – v širšom zmysle liturgia je súhrn všetkých oficiálnych bohoslužieb Cirkvi. Byzantský obrad slovom liturgia označuje tú najsvätejšiu bohoslužbu, v ktorej sa premieňa chlieb a víno na telo a krv Ježiša Krista. Pre presné rozlíšenie od iných, táto bohoslužba sa nazýva Svätá liturgia. Pôvod Svätej liturgie je v Poslednej večeri, na ktorej Ježiš Kristus premenil chlieb na svoje telo a víno na svoju krv. Apoštolom zároveň prikázal, aby oni konali to isté. Obrad Svätej liturgie v hlavných črtách sleduje líniu Poslednej večere: oslava Boha, čítanie Svätého písma, vďakyvzdávanie, premenenie, sväté prijímanie, vďakyvzdávanie po sv. prijímaní. Obrady Svätej liturgie prešli dlhodobým vývojom, kým sa ustálila dnešná forma. V súčasnosti byzantský obrad užíva texty nosiace mená sv. Jána Zlatoústeho a sv. Bazila Veľkého. Je známa aj Liturgia sv. Jakuba, ktorá sa na niektorých miestach slúži 23. októbra – v deň sv. apoštola Jakuba a v nedeľu po Narodení Pána, keď sa slávi pamiatka Pánových príbuzných. Liturgia vopred posvätených darov nie je liturgiou s premenením, ale je obradom slávnostného svätého prijímania. Časti Svätej liturgie sú: proskomídia, liturgia katechumenov a liturgia veriacich.

Proskomídia - samotný obrad prípravy liturgického chleba a vína začína kňaz slovami požehnania: ***„Požehnaný Boh náš teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.***" Po požehnaní berie do rúk prvú prosforu a kopiju, ktorou bude z prosfor vykrajovať potrebné častice. Kopijou robí na vrchu prosfory trojnásobný znak kríža, pričom trikrát hovorí: ***„Na pamiatku Pána, Boha a Spasiteľa nášho Ježiša Krista***". Liturgia, ako obeta chleba a vína, je podľa týchto slov konaná na pamiatku Ježiša Krista, ako to on sám pripomína apoštolom (por. Lk 22,19; 1 Kor 11,24n). Po obrade prežehnania prosfory začína sa jej krájanie – vykrojenie Baránka. Baránok je väčšia štvorcová častica, na ktorej je pečať vtlačená pred upečením prosfory s písmenami IC XC NI KA, čo znamená ***„Ježiš Kristus je Víťaz"***. Pri samotnom vykrajovaní sa vyslovujú slová z Izaiášovho proroctva (por. 53,7cd.8abc). Tieto verše patria Deutero-Izaiášovi, do Štvrtej piesne o Pánovom služobníkovi (por. Iz 52,13 – 53,12). Kresťania v trpiacom Pánovom služobníkovi vidia Ježiša Krista, keď udalosti opisované starozákonným prorokom sa dajú aplikovať na Ježiša Krista, ako jeho odsúdenie, umučenie a smrť opisujú novozákonné knihy. A preto vyrezanie baránka je spojené s týmito slovami. Režúc baránka z pravej strany kňaz hovorí: ***„Ako ovča na zabitie ho vedú***" (Iz 53,7c), z ľavej strany: ***„A ako nepoškvrnený baránok, čo onemie pred svojím strihačom, tak ani on neotvára ústa***" (Iz 53,7d), z vrchnej strany: ***„Pre jeho miernosť***

vyrvali ho súdu"(Iz 53,8a), zo spodnej strany: ***„A kto pomyslí na jeho pokolenie***"(Iz 53,8b). Pri vyberaní vykrojeného baránka sa pokračuje: ***„Lebo jeho život sa berie zo zeme***"(Iz 53,8c).

Po vykrojení baránka ho kňaz položí na diskos, na spodnej strane ho nakrojí v podobe kríža a hovorí: ***„Obetuje sa Boží Baránok, ktorý sníma hriechy sveta za jeho život a spásu***". Tieto slová sú spojením častí dvoch veršov Jánovho evanjelia. Najprv je to verš 1,29, v ktorom hovorí Ján Krstiteľ o Ježišovi z Nazareta, ktorý prichádza k nemu, aby sa mu dal pokrstiť: *„Hľa, Boží Baránok, ktorý sníma hriech sveta.*"

„Boží Baránok" zaiste pripomína veľkonočného baránka. Pretože Ježiš (podľa Jána) zomrel v predvečer židovského sviatku pesach a kresťania zrejme skoro slávili pamiatku Ježišovho utrpenia a vzkriesenia počas týchto slávnostných dní, bola interpretácia ako „pravého veľkonočného baránka" príznačná (por. Jn 19,33.36; 1 Kor 5,7 a častejšie v Apokalypse). V liturgii sa jedná o obetu tohto Božieho Baránka Ježiša Krista pod spôsobom chleba. Vysvetlenie nachádzame v druhej časti spomínaných slov ***„za jeho život a spásu***". Sú to záverečné slová 51. verša šiestej kapitoly Jánovho evanjelia. Táto kapitola je kapitolou o Ježišovi - chlebe života. Nie manna, ale Ježišovo telo, „ktoré dá za život sveta", život a to večný život. Takýto veľký dar sprítomňuje božská liturgia. Kňaz potom kopijou prebodáva baránka pričom hovorí: ***„Jeden z vojakov mu kopijou prebodol bok a hneď vyšla krv a voda. A ten, čo to videl, vydal o tom svedectvo a jeho svedectvo je pravdivé.***" Sú to opäť slová zo štvrtého evanjelia (por. Jn 19,34n). Už vyššie je spomenutá udalosť prebodnutia Ježišovho boku, z ktorého vyšla krv a voda ako prameň nesmrteľnosti. Ukrižovaný Ježiš je tu evanjelistom Jánom zobrazený ako skutočný veľkonočný baránok, ktorému nie je zlomená kosť (por. Ex 12,46; Nm 9,12 – Jn 19,32n). Keďže Ježiš už bol mŕtvy, nebolo mu potrebné polámať kosti, čo bola bežná prax urýchlenia smrti odsúdeným, aby mohli byť podľa predpisu Zákona pochovaní (por. Dt 21,22n). Túto „procedúru" pri Ježišovi už nebolo treba vykonať. Ale jeden z vojakov mu prebodol bok. Bodnutie bolo pravdepodobne len mechanickým činom, urobeným pre väčšiu istotu. Z rany, ktorá bola veľká ako ruka (por. Jn 20,25.27), vytiekla krv a voda. Táto udalosť mala svedka. „Týmto svedkom nemôže byť nikto iný než „milovaný učeník", záruka jánovskej tradície. Po bodnutí a spomínaných slovách kňaz vlieva do čaše víno a trochu vody, z ktorých po premenení vznikne druhá zložka eucharistie – Kristova krv pod spôsobom vína.

Pokračovanie v ďalšom čísle

Zdroj: www.zoe.sk

Sestry služobnice Nepoškvrnenej Panny Márie

Dom Spolutr. Bohorod., Lesná 19, Humenné, č. 7755808, 0918189019,
e- mail: sluzobnice@gmail.com, www.sluzobnice.sk

Pán je môj pastier, nič mi nechýba

Ak sa vysloví slovo pastier určite každému z nás napadne nejaký cudzí muž. Kto to vlastne je? V bežnom živote človek (muž), ktorý vedie a stará sa o ovce. Kňazi často aj nás ľudí považujú za svoje *„duchovné ovečky"*. No pravým pastierom, ktorý nás vedie je Ježiš. Mnohokrát človek prechádza v živote tmavými dolinami a naplnený strachom. Jediné riešenie ako sa zbaviť strachu je nechať sa Ním viesť. On nás vezme na svoje ruky a prenesie nás cez tmavé údolia, veľké vody, vysoké prekážky...

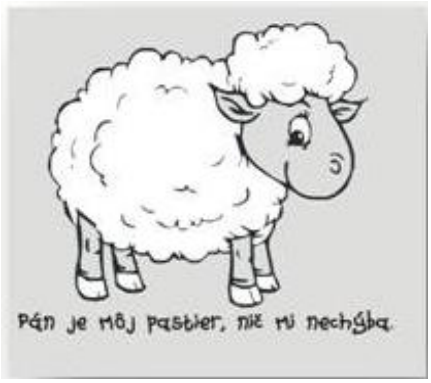

V jeden skupine turistov vo Svätej Zemi raz sprievodca povedal: *„Možno ste zvyknutí vidieť pastierov ako ženú ovce pred sebou, no v Palestíne pastier kráča pred svojimi ovečkami."* Len čo to dopovedal, už sa k nim približovala prvá črieda oviec, ktorá bola hnaná, nie vedená. Sprievodca sa cítil trápne, a tak sa spýtal pastiera, ktorý pred sebou ovce hnal. *„ Ako to, že ženiete ovce pred sebou? Vždy som si myslel, že tú svoju čriedu pastieri vedú, nie ženú?"*.

„To je pravda" Odpovedal muž, *„ale ja som mäsiar, a nie pastier,"* Satan je mäsiar, ktorý nás chce zničiť. Nemá záujem o náš život, ale chce zabíjať a ničiť dobro v nás. Ježiš povedal: *„Ja som prišiel, aby mali život, a to v hojnej miere"* (Jn 10,10). Boh nechce zničiť našu radosť zo života, chce, aby sme vedeli si užívať život a žiť ho a to naplno. Túži, aby sme mali večnú radosť, ktorú opísal žalmista. *„Dávaš mi poznať cestu života, plnosť radostí v tvojej prítomnosti"* (Ž 16,11).

Hľadajme Pána v každej situácii a v každom čase - či svieti slnko, a či prší, v práci, či pri hre, v každej chvíli. Stačí nám zavolať jeho meno, a zažijeme jeho prítomnosť.

Spracovala sr. Simeona

Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Humenné

Vás pozýva

na oslavy sviatku sv. Cyrila a Metoda

na námestí v Humennom dňa 5. júla 2011

Program:

9.00 – sprievod z chrámu

9:00 – sv. ruženec na námestí

9:30 – Moleben k sv. Cyrilovi a Metodovi

10:00 – sv. liturgia s myrovaním

hl. celebrant ThDr. Ľubomír Petrík, PhD.,
kancelár prešovského arcibiskupstva

Oslavami tohto sviatku sa začína duchovná príprava
na oslavy 1150. výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda na naše územie

Milé deti a mládež!

Chceli by sme vás všetkých pozvať na letné stretnutia mladých, ktoré sa uskutočnia vo viacerých termínoch (pozri plagát) na Juskovej Voli. Hlavným mottom tohtoročných stretnutí je *„V ňom zakorenení a na ňom postavení, upevnení vo viere (Kol 2,7).*

Prosíme tých, ktorí by sa radi zúčastnili na týchto letných stretnutiach, nech sa prihlasujú cez Gréckokatolícky farský úrad v Humennom. Ďakujeme!

Komplex menejcennosti

„Bože, daj mi srdce pokojné, aby som vedel prijať to, čo zmeniť nemôžem,
odvahu, aby som zmenil to, čo zmeniť môžem,
a múdrosť, aby som vedel rozoznať jedno od druhého.“
Reinhold Niebur

Moja detská predstava, že všetci dospelí žijú bez väčších problémov a bez zbytočných bremien – teda tak, ako žijú deti – sa v dospievaní začala otriasať. Dovtedy som vôbec netušil, že mnohí ľudia sa boria s veľkým problémom – s komplexom menejcennosti. Ani som o ňom nemohol vedieť, lebo malé dieťa ním zvyčajne netrpí, a preto s ním ani nemá skúsenosti.

Napriek tomu práve detstvo je časom, keď sa začína tvoriť pocit menejcennosti, tento vred hyzdiaci krásu života.

Postupom času začína dieťa odvodzovať vlastnú hodnotu od toho, ako ho prijíma jeho okolie. Ak je malý človiečik odstrkovaný ako nechcený, nápadne čudný alebo ten, čo rodine stále robí hanbu, prijme rolu nemilovaného dieťaťa, naučí sa ju hrať, sám seba si prestáva vážiť, a takto sa začína nemať rád.

Ak ho aj rodina uchráni pred vznikom spomenutého komplexu, prichádzajú ďalšie bohaté zdroje tohto nebezpečenstva, a tými sú škola a kolektív. Ak učiteľ alebo deti označia niekoho za hlupáka, na ktorom nie je nič pozitívne, môže sa u dotyčného takýto komplex vytvoriť alebo ešte viac prehĺbiť. Prispieť dokáže tiež nešťastná láska, ktorá môže zamilovaného dohnať do situácie, keď sa začne dokonca nenávidieť.

V nejakom smere zakomplexovaný človek má potom často tendenciu odvodzovať svoju hodnotu od výkonu, ktorý predvedie. Falošne sa domnieva, že svoju vlastnú cenu na citovom trhu zhodnotí tým, keď okoliu aj sebe samému dokáže, že niečo vie. Ak sa mu darí, prebieha všetko dobre. Napriek tomu je to nezdravo budované sebavedomie a motivácia.

K *radosti ľudskej duše* patrí vedomie, že samotná duša má vždy a za všetkých okolností hodnotu nevyčísliteľnej ceny. Hodnotu, ktorú nemusí odvodzovať od žiadneho cenníka a nemusí ju ani zvyšovať nijakým výkonom. Jej hodnota spočíva tiež v tom, že za ňu zomrel sám Boží Syn.

Prevzaté z knihy *O radostiach ľudskej duše, Max Kašparů*

Detské okienko

Sudoku

7		5	3			4	9	
			4					3
	4			8		2	7	
	7					6		
			7	6	8			
		8					2	
	8	1		7			4	
5					3			
	6	4			1	9		7

Vtipy:

Ide trabant po ceste a o chvíľu mu dôjde palivo. Stopuje a zastaví mu škoda 120. Tak idú obaja a o chvíľu sa aj škodovke niečo pokazí. Tak stopujú.
Zastaví im volvo a vodič volva povie: *„Ako na to pozerám zoberiem vás do lana obidvoch."*
A vodič trabantu povie: *„ale ak zatrúbim spomalíte, áno?"*
Vodič volva povie: *„Spoľahnite sa!"* A tak idú a pri radare ťukne jeden policajt druhého.
„Videl si to?? Práve teraz tadiaľto prefrčalo volvo 180."
„No a kvôli tomu si ma nemusel budiť" - bráni sa policajt.
„To nie je všetko! Za nim šla škoda 120 tou istou rýchlosťou."
„Vážne??" -pýta sa policajt.
„To ešte nič nie je za nimi šiel trabant a lietal z jednej strany cesty na druhu a trúbil, že ich chce predbehnúť!!!" ☺

Vnúčik sa pýta babky:
"Babka, kde idete?"
"Na cintorín, synku."
"A bicykel kto prinesie späť?" ☺

- „Mamička, prečo sa maľuješ?"
- „Aby som bola pekná."
- „A prečo nie si?" ☺

Matúš Sejka

Liturgický program na 4. týždeň po Päťdesiatnici

Pondelok 4.7.	Svätý Andrej Jeruzalemčan, krétsky arcibiskup Prepodobná Marta	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Ján, Michal, Helena, Juraj, Mária* Sv. liturgia slovenská *+ Anna, Michal*
Utorok 5.7.	**Svätí apoštolom rovní Cyril a Metod, učitelia Slovanov** Prepodobný otec Atanáz Atoský **Odporúčaný sviatok**	**10:00** 18:00	***Sv. liturgia na námestí*** Sv. liturgia slovenská *+ Ivan, Mária, Andrej*
Streda 6.7.	Prepodobný otec Sisoés Veľký	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Michal* Sv. liturgia slovenská *+ Mikuláš, Michal, Zuzana*
Štvrtok 7.7.	Prepodobní otcovia Tomáš z Maley a Akakios	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Vincent (panychída)* Sv. liturgia slovenská *+ Andrej, Anna, Ján, Andrej, Anna, Jakub*
Piatok 8.7.	Svätý veľkomučeník Prokop **Zdržanlivosť od mäsa**	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Irena* Sv. liturgia slovenská ** Tomáš, Miroslav, Mária*
Sobota 9.7.	Svätý hieromučeník Pankrác, tauromenský biskup	6:30 17:00 18:00	Sv. liturgia staroslovienska + Anna, Mária, Júlia, Anastázia **Veľká večiereň** Sv. liturgia slovenská *+ Michal, Terézia, Anna*
Nedeľa 10.7.	**ŠTVRTÁ NEDEĽA PO PÄŤDESIATNICI** Štyridsiati piati svätí mučeníci z arménskeho Nikopola **Prepodobný otec Anton Pečersko-Kyjevský**	7:30 **9:00** 11:00 **17:15** 18:00	Sv. liturgia slovenská ** Július, Helena, Radovan s rod., Adriana s rod.* Sv. liturgia staroslovienská ***za veriacich*** Sv. liturgia slovenská ** Božena (50 r.)* **Malá večiereň** Sv. liturgia slovenská ** Alena, Ján*

Liturgický program na 5. týždeň po Päťdesiatnici

Pondelok 11.7.	Svätá mučenica Eufémia Odchod do večnosti blaženej Oľgy, kyjevskej kňažnej	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska ** Vincent* Sv. liturgia slovenská *+ Jozef, Helena*
Utorok 12.7.	Svätí mučeníci Proklos a Hilarios Prepodobný otec Michal Maleinský	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Peter, Andrej, Anna, Vasiľ, Annamária, Anna, Mária* Sv. liturgia slovenská *+ Anna*
Streda 13.7.	Zbor svätého archanjela Gabriela Prepodobný otec Štefan Svätosávsky Svätý Julián, kenomanijský biskup	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska ** Štefan s rod.* Sv. liturgia slovenská *+ Štefan*
Štvrtok 14.7.	Svätý apoštol Akvila	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Andrej, Anna* Sv. liturgia slovenská *+ Ján (panychída)*
Piatok 15.7.	**Svätý apoštolom rovný a veľký knieža Vladimír** Svätí mučeníci Kéryk a jeho matka Julita **Odporúčaný sviatok Voľnica**	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *+ Mária* Sv. liturgia slovenská *+ Anna (panychída)*
Sobota 16.7.	Svätý hieromučeník Aténogénes a jeho desiati učeníci	6:30 17:00 18:00	Sv. liturgia staroslovienska ** Dušan (50 r.)* **Veľká večiereň** Sv. liturgia slovenská *+ Andrej, Ondrej, Štefan, Mária*
Nedeľa 17.7.	**PIATA NEDEĽA PO PÄŤDESIATNICI** **Pamiatka svätých otcov šiestich ekumenických snemov** **Náš blažený hieromučeník Pavel, prešovský biskup**	7:30 **9:00** 11:00 **17:15** 18:00	Sv. liturgia slovenská ** Janka, Peter, Jakubko* Sv. liturgia staroslovienska ***za veriacich*** Sv. liturgia slovenská ** Martin s rod.* **Malá večiereň** Sv. liturgia slovenská ** Dominik (1 r.)*

Kontakt

Gréckokatolícka cirkev – protopresbyterát Humenné.
Farnosť Zosnutia Presvätej Bohorodičky
Osloboditeľov 28, 066 01 Humenné

Telefón: **kancelária:** 057/ 775 3628
farár: 057/ 788 9061
kaplán: 057/ 788 9060
WEB: **www.grkat.he.sk/uvod**

e-mail: **úrad:** humenne@grkatpo.sk
dekan: martinzlacky@gmail.com
kaplán: hrib.peter@gmail.com
kaplán: mikulas.fejko@gmail.com

Úradné hodiny

Pondelok, streda, štvrtok: 8:30 – 10:00 / 13:30 - 15:00

Utorok, piatok: 8:30 – 10:00

Na prvý piatok a cirkevné sviatky je kancelária zatvorená.

Prosíme vás o dodržanie podmienok:

- ak žiadate **KRST** - minimálne 2 týždne vopred;
- ak žiadate **SOBÁŠ**

1) a máte všetky iniciačné sviatosti
– krst, myropomazanie, sv. prijímanie - minimálne 2 mesiace vopred;
2) a niektorá z nich Vám chýba - minimálne 4 mesiace vopred;
LITURGIE – úmysly na Božské liturgie prijímame ***iba v cerkvi.***
KRSTNÝ, SOBÁŠNY LIST – je možné vyžiadať si aj telefonicky a vyzdvihnúť si ho na ďalší deň.

Nech dobrý Boh odmení požehnaním každého,
kto prispeje na dobrý účel akýmkoľvek finančným darom.
Číslo účtu farnosti: 0086909038/0900

SME TU PRE VÁS

Informačno-formačný časopis farnosti Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Humennom

Dobrovoľný príspevok

Pre vnútornú potrebu vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Humenné

Zodpovedný za vydanie**: o. Martin Zlacký, o. Mikuláš Fejko, o. Peter Hrib**